

Viborg Kommune
Ørum Børnehus

PÆDAGOGISK LÆREPLAN 3-6 ÅR

Hjernen&Hjertet

RAMBOLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING	3
1.1 Indledning	3
1.2 Værdier	4
1.3 Pædagogiske principper	4
1.4 Læringsforståelse	5
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	7
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL	7
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV	7
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION	8
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN	8
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	9
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	9
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	10
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN	10
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER	10
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION	11
3.4 METODER TIL EVALUERING	11
3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS	11
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER	13
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	13
4.2 SOCIALE KOMPETENCER	14
4.3 SPROGLIG UDVIKLING	15
4.4 KROP OG BEVÆGELSE	16
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER	17
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER	18
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE	20
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ	20
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER	20
6 AFSLUTNING	21

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab til at kvalificere og dokumentere 0-6-åriges læring og udvikling. Vi har i Viborg Kommunes Dagtilbud særlig fokus på de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Læreplanen skal sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus, så børnene i samarbejde med forældre bliver rustet til at mestre de udfordringer, de møder. Læreplanen skal bruges som et dagligt, pædagogisk redskab til planlægning, refleksion, evaluering og dermed til udvikling af kvaliteten i de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene.

I Dagtilbud i Viborg Kommune rettes blikket mod kerneopgaven – opgaven vi løser sammen til gavn for barnet. Når vi udarbejder den pædagogiske læreplan, skal vi have forståelse for kerneopgaven, og bevidstheden om, hvordan vi sammen løser opgaven, skal være indeholdt i de opstillede mål og tiltag.

Ledelsen bør sikre, at bestyrelsen får forelagt det arbejde, som ledelse og personale foretager i forbindelse med udarbejdelsen, godkendelsen, evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan.

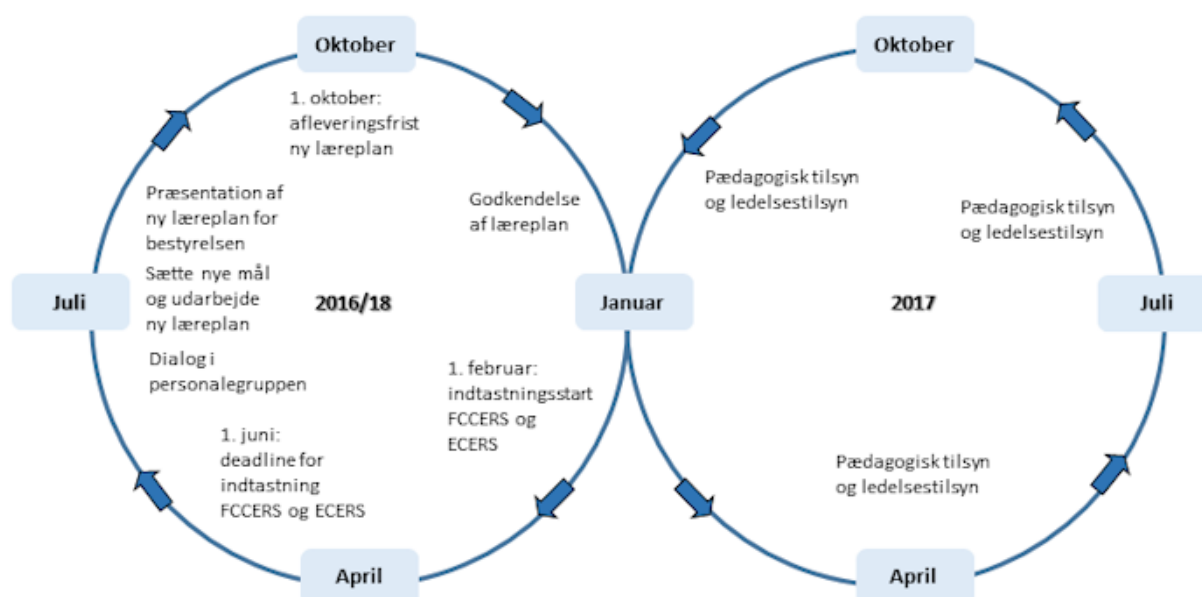
Denne pædagogiske læreplan er gældende for perioden 2017 til 2018.

Dagtilbuddets indledning

I Ørum Børnehus er kerneopgaven dannelse. Kerneopgaven kan defineres som den værdi vi skaber sammen med barnet og forældrene. Kerneopgaven løses i det relationelle felt, derfor har vi fokus på tæt samarbejde med forældrene og barnet, samt mulige sparringsparter i forløbet omkring det enkelte barn.

Vores pædagogiske læreplan er et arbejdsredskab som vi bruger i hverdagen, og som er udarbejdet ud fra kerneopgaven. Mål, tegn og tiltag er med til at sikre, at vi har en forståelse og bevidsthed om, hvordan vi arbejder med kerneopgaven.

Illustration 1

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Værdisættet fra "Lys i øjnene" udgør det fælles grundlag for arbejdet med børn i Viborg Kommune:

- Ethvert barn er unikt og kompetent og skal mødes som sådan.
- Børn deltager aktivt i sunde fællesskaber. Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns liv.
- Børn er forældrenes ansvar. Derfor samarbejder vi med forældrene om deres børns udvikling og trivsel.
- Børn møder engagerede og faglig kompetente voksne. Derfor anvender vi den viden, der virker.
- Alle arbejder målrettet med en sundhedsfremmende, forebyggende og tidlig indsats. Derfor har vi særligt fokus på det brede tværfaglige samarbejde i nærmiljøet.

Derudover er "Det Strategiske Hus" Viborg Kommunes samlede vision, mission og strategi for dagtilbud. Vi vil:

- Være anerkendende og fokusere på børnenes ressourcer.
- Understøtte læring i børnefællesskaber.

Dagtilbuddets værdier

Troværdighed og gensidig respekt ser vi som helt grundlæggende for, at vi kan lykkes som pædagogisk personale i samværet med børnene, i samarbejdet med forældrene og i personalegruppen. Engagement ser vi som den drivkraft, der sikrer, at vi hver dag kan møde barnet, forældrene og hinanden med empati og faglig nysgerrighed. Vi mener, at disse værdier vil være at finde som en rød tråd gennem denne pædagogiske læreplan.

Vi har i Ørum Børnehus fokus på vigtigheden af fællesskaber, både mellem børnene og forældregruppen. Vi arbejder aldersopdelt, og det vil sige de grupper vi har fortsætter videre sammen på Ørum skole. Derfor vil vi gerne allerede i børnehaven skabe god grobund, for et godt og konstruktiv forældresamarbejde omkring børnegruppen. Vi har flere gange om året kaffedage for de enkelte grupper, hvor forældrene, børn og søskende mødes. Vi opfordre til sociale arrangementer uden for børnehavens åbningstid. Forældrene må meget gerne benytte børnehavens legeplads som en base for fællesskaber.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde skal tilrettelægges, så det enkelte barn sikres den bedst mulige udvikling og læring i hele dets hverdag.
2. Princip: Der skal være fokus på at skabe de bedst mulige læringsmiljøer, hvor der tages hensyn til barnets perspektiv og det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.
3. Princip: De professionelle guider alle børn i forhold til at opleve værdien af fællesskab.
4. Princip: Dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med at sikre børns trivsel og læring.
5. Princip: Der fremmes en kultur, hvor arbejdet med IT er en naturlig del af det daglige arbejde.

Dagtilbuddets pædagogiske principper

1. Princip: • Inddrage børnenes perspektiver i arbejdet med de pædagogiske læreplaner.

2. Princip: • Fremme børnenes nysgerrighed, som en vigtig forudsætning for meningsfuld læring.
3. Princip: • Tage udgangspunkt i det enkelte barns ønsker og muligheder.
4. Princip: • Støtte barnets læring i alle hverdagssituationer.
5. Princip: • Bruge et anerkendende sprog og tilgang til børnene.
6. Princip: • Igangsætte særligt tilrettelagte læringsforløb for de børn, der har særlige behov.
7. Princip: • Udfordre børnenes fantasi og give mulighed for bevægelse.
8. Princip: • Sætte børns leg i centrum i hverdagen.

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud":

Tidlig læring er centralt for udvikling af børns potentialer og kompetencer. Oplevelsen af tryghed og tillid er de bedste betingelser for læring og udvikling. Tilknytningen er af stor betydning for børns udviklings- og læringsprocesser.

Læring handler om dannelse og udvikling og er en forandringsproces, der fremmer tilegnelsen af nye kompetencer. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, forståelse og færdigheder.

Begreberne læring og udvikling går hånd i hånd. Barnet lærer, når det udvikler sig og udvikler sig, når det lærer. Begrebet læring kan også være et synonym for socialisering og/eller dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet.

En af de grundlæggende tanker bag den pædagogiske læreplan er, at hvert barn er medskabere af sin egen læring – en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Derfor har hele læringsmiljøet en betydning for børnenes udvikling og læring.

Ved læringsmiljø forstås bredt dagtilbuddets kultur og atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organiseringen og de metoder, der bliver brugt i de enkelte dagtilbud til at fremme børnenes læring.

Man kan også sige, at læring på en gang foregår i et spændingsfelt mellem det kognitive, psykodynamiske og samfundsmæssige – altså mellem barnets erkendelse, mestring, motivation, følelser og omgivelserne.

Dagtilbuddets læringsforståelse

I børnehaven sker børns læring gennem en vekselvirkning mellem tilrettelagte aktiviteter og egne spontane oplevelser og leg. Vi tager udgangspunkt i det, der optager børnene i dagligdagen og tilrettelægger ofte aktiviteterne efter det. Det er samtidig vores opfattelse, at det de voksne er engageret i ofte tiltrækker børnene. På denne måde er der samspil mellem voksen- og barneperspektiv.

Illustration 2

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	Børnene har høj indflydelse på indhold og form
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	1. Læringsrum Voksenskabtlæring. Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt.	2. Læringsrum Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet. Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter. Støtte børns læring gennem samtaler. F.eks. følge børnenes spor.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		3. Læringsrum Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og oplevelser. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet. F.eks. ved overvejelser over legepladsens indretning.

Fig. 1: De tre læringsrum (Basil Bernstein 2001)

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål

For at børnene kan mestre eget liv og bliver robuste, har det jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud" betydning, at:

- de professionelle gennem fællesskabet giver børnene mulighed for at lære at samarbejde og være en del af et struktureret og ustruktureret samvær
- de professionelle giver børnene mulighed for, at de kan mærke sig selv, sætte ord på følelser og behov
- de professionelle giver børnene mulighed for at tænke over egne handlinger og have omtanke for andre.

Disse almene kompetencer bliver udviklet i læringsmiljøer, hvor børn og voksne er sammen om aktiviteter, der stimulerer barnets sprog, motorik, viden om natur og naturfænomener samt kunst og kultur.

Jf. "Lys i øjnene" er det Byrådets mål:

- at børn bliver så dygtige, som de kan, trives og bliver livsduelige voksne. Det gør vi ved at inddrage og aktivere børnene i læringsprocessen og lade dem anskueliggøre den
- at børn, forældre og professionelle indgår i et forpligtende samarbejde. Det gør vi bl.a. ved at sætte ind på sprogområdet og herunder yde en særlig indsats for familier med flere sprog

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte læringsmål for børn med særlige behov

Jf. TOPI (Tidlig opsporing og indsats) arbejder vi ud fra tre grundlæggende værdier:

1. Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus på barnets ressourcer og ikke dets mangler.
2. Forældrene er aktive samarbejdspartnere. Forældrene er en ressource.
3. Det tværfaglige professionelle samarbejde og de tværfaglige ressourcer vægtes højt. Der skabes fælles begreber og forståelse af hinandens praksis.

I forhold til børn, som viser tegn på mistvivsel, skal analysemodellen anvendes til at undersøge barnets signaler som grundlag for en tidlig indsats.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov

Fokus på et godt forældresamarbejde, så der arbejdes med de samme ting i hjemmet som i institutionen.

Børnene tages op på personalemøderne, så alle voksne har en viden og forståelse for de tiltag, der er omkring de enkelte børn.

Der arbejdes i mindre grupper, hvor der er bedre mulighed for at tage højde for det enkelte barns behov.

De voksne har fokus på, at barnet skal indgå og føle sig anerkendt i børnegruppen.

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

Der skal skabes en rød tråd i barnets liv gennem samarbejde mellem dagplejen og dagtilbud og mellem dagtilbud og skole. De kompetencer barnet har opnået i sit nuværende dagtilbud, skal det kommende dagtilbud og skolen bygge videre på sammen med barnet.

Derfor har vi i Ørum Børnehus fokus på vigtigheden af samarbejdet med både dagplejen og skolen.

Dagplejen kommer fast i huset/på legepladsen en gang om ugen, hvor der laves pædagogiske aktiviteter sammen med den yngste gruppe i børnehaven, dette kendskab til børnehaven er med til at styrke barnets opstart.

Vedr. samarbejdet med skolen er der udarbejdet en pjece for vores brobygningsforløb, som starter året før børnene skal i skole.

Ved skolestart her 2016 afprøvede vi et tiltag, som vi længe har ønsket at kunne praktisere. I en periode på 8 uger har der været en pædagog med i opstarten af 0 klasse. Dette har virkelig været til stor gavn, særligt for de børn med særlige behov. Der har været positive tilbagemeldinger fra både forældrene og de fagpersoner, som har være involveret. (Projektet evalueres af ledelsen først i oktober)

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte sprogindsats

Alle 3-årige skal sprogvurderes. Det anbefales, at de 3-årige - når vurderingen viser, at de har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats - revurderes ved en 5-årsscreening. Det er lederens ansvar at udføre sprogvurderingen og sætte en eventuel sprogindsats i værk. Til sprogvurderingen anvendes Rambølls modul, og den foretages af en pædagog i institutionen.

Dagtilbuddets sprogindsats

Sprog er et fast fokus punkt i Ørum Børnehus. Vi har en uddannet sprogpædagog og 2015 var hele huset med i et sprogprojekt igangsat af sprogskolen i Viborg. Efterfølgende er sprog blevet en integreret del af den pædagogiske praksis. Der arbejdes ofte i små grupper omkring sproget, vi har sproggrupper for børn med særlige udfordringer og forældrene inddrages i sprogarbejdet.

Sprog materialet er tilgængelig og synligt i huset. ("Hit med lyden").

Vi udarbejder sprogvurderinger for både de 3 og 5 årige.

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange og sammenhæng

Det er Byrådets mål, at der er sammenhæng og helhed i børnenes liv. Det gør vi ved at arbejde systematisk med at skabe gode overgange for børn og inddrage forældrene i det arbejde.

I Viborg Kommune ønsker vi, at der opstilles mål for overgange mellem dagpleje og børnehus for at sikre, at alle børn får den bedst mulige overgang fra et dagtilbud til et andet. For at sikre at vigtig viden ikke går tabt i overgangene, har Viborg Kommune udviklet en fælles overgangsmodel og et fælles overgangsskema i forbindelse med TOPI.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng

Se også 2.3 vedr. inklusion.

Kontaktpædagogen, til det kommende børnehave barn, tager ud til overleveringssamtale hos barnets dagplejer. På mødet deltager dagplejeren, forældrene og kontaktpædagogen (øvrige fagpersoner og institutionslederen deltager hvis det er et barn med særlige udfordringer.)

Efterfølgende aftales, en dag for rundvisning og information om institutionen.

Ved opstart har vi særlig fokus på det nye barn og forældrene, og er bevidste om, at overgangen til daginstitutionen kan være en udfordring for både barn og forældre. Vi forsøger at skabe en tryk opstart for familien.

Vedr. overgang til skolen. Børnene deltager i et brobygningsforløb hvor børnehaven besøger skolen/SFO og omvendt.

November, fælles forældremøde hvor både børnehaven og skolen deltager.

I foråret afholder børnehaven forældresamtaler.

I maj/juni afholdes overleveringssamtaler med skolen, hvor både forældre og børnehave deltager.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Illustration 3

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

Børnene er delt i 3 aldersopdelte grupper.
Blomsterne 3-4 år. Gruppen bliver på ca. 26 børn.
Træerne 4-5 år. Gruppen er på 23 børn.
Flyverne 5-6 år. Gruppen er på 21 børn.
Hver gruppe har tilknyttet 3 voksne.
Personale: 9 fastansatte + lederen. (I perioder 1 studerende)

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Følgende viser den forventede procentvise fordeling på de 6 læreplanstemaer, som er angivet i den pædagogiske læreplan:

	Fordeling i %
Alsidig personlig udvikling	20,0
Sociale kompetencer	20,0
Sproglig udvikling	20,0
Krop og bevægelse	20,0
Naturen og naturfænomener	10,0
Kulturelle udtryksformer og værdier	10,0

Kommentar:

Det er vigtigt, at vi kommer omkring alle 6 læreplanstemaer, både i planlagte aktiviteter og i spontane aktiviteter.

I Ørum Børnehus har vi valgt, at have størst fokus på personlige/sociale kompetencer og sproglig udvikling samt krop og bevægelse. Vi mener, at de 4 temaer er grundlæggende og tager derfor afsæt i disse. De skal være en integreret del i vores hverdag. Vi inddrager de to øvrige temaer i div. projekter og temaer i løbet af året.

I det kommende år er vi med i et projekt omkring børnemiljøer/børneperspektiv og et forløb omkring matematisk opmærksomhed.

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Praksisfortællinger
- Foto
- Barnets bog
- Iagttagelser/observationer
- Børneinterview
- Dagbøger på børne-nettet.

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- TRAS
- ECERS
- LP
- Kompetencehjulet
- SMTTE
- Brugertilfredshedsundersøgelser

3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

Den pædagogiske læreplan har til hensigt at bruges som led i den refleksion og de diskussioner om det pædagogiske arbejde, der hele tiden finder sted blandt det pædagogiske personale.

Illustration 4

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

Børns personlige udvikling sker bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende. Barnet skal opleve sig selv som en del af et fællesskab, de skal lære at se og forstå samspillet og de konflikter, der kan opstå med andre.

At barnet har en alsidig personlig udvikling er med til at barnet trives og oplever kontinuitet og tryghed, hvilket er en forudsætning for udvikling og læring.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

1. At give alle børn en tryk og udviklende hverdag.
2. At alle børn udvikler robusthed og selvstændighed.
3. At styrke den gode historie om barnet i gruppen.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: 1. Hvert barn er tryk ved alle voksne.
2. Tegn: 1. At barnet har nysgerrighed, lyst og mod til at udfordre sig selv og sine omgivelser.
3. Tegn: 1. Smilende og glade børn, der elsker at gå i børnehave.
4. Tegn: 2. At barnet kan forstå og handle på modgang i hverdagen.
5. Tegn: 2. At barnet har lyst og mod til at udfordre sig selv og lade sig udfordres.
6. Tegn: 2. At barnet udviser kompetencer til at udtrykke egne grænser og følelser.
7. Tegn: 3. At barnet lærer at acceptere og respektere hinandens forskelligheder.
8. Tegn: 3. At barnet ved, at ikke alle skal og kan det samme.
9. Tegn: 3. At barnet har en vis forståelse for, at de voksne tager udgangspunkt i børnenes forskellighed.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: 1 De voksne skal være opmærksom på, at skabe positive relationer til alle børn.
2. Tiltag: 1. Skabe inspirerende og udfordrende børnemiljøer, med engageret og nærværende voksne.
3. Tiltag: 1. Nærværende, smilende, udadvendt personale overfor børn, forældre og hinanden.
4. Tiltag: 2. Opfordre og støtte børnene i, at udvikle deres ressourcer.
5. Tiltag: 2. Børnene involveres og inddrages gennem udfordringer i hverdagen.
6. Tiltag: 3. Fremhæve barnets positive sider.
7. Tiltag: 3. Personalet støtter op omkring det enkelte barns udviklingstrin og har fokus på de udsatte børn.

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

Igen er nøgleordet trivsel - sociale kompetencer handler om, at kunne indgå positivt med andre mennesker i venskaber og fællesskaber.

Har barnet ikke de rette kompetencer, kan samspillet med andre børn blive en udfordring og derved skabe mistrivsel hos barnet.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

1. At sikre at børn og voksne anerkendes, inkluderes og respekteres som de personer de er, og at de oplever at høre til.
2. At børnene støttes i at indgå i sociale relationer og venskaber.
3. At børnene lærer de sociale spilleregler.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: 1. At børnene tager hensyn til hinanden og accepterer hinandens forskelligheder.
2. Tegn: 1. At børnene kan udtrykke egne følelser og behov.
3. Tegn: 1. At børnene har empati og forståelse for, hvordan andre har det.
4. Tegn: 2. At børnene er ansvarlige overfor sig selv i fællesskabet.
5. Tegn: 2. At børnene er i stand til, at have sunde relationer og knytte venskaber.
6. Tegn: 2. At børnene oplever tryghed og tillid i deres relationer til andre børn og voksne.
7. Tegn: 3. At børnene kan yde omsorg, trøste og hjælpe hinanden.
8. Tegn: 3. At børnene kan bruge de sociale spilleregler i samværet med andre børn og voksne.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med social kompetence angivet:

1. Tiltag: 1. At vi voksne er anerkendende, inkluderende og respektfulde i vores samspil med børnene.
2. Tiltag: 1. At vi i og på tværs af grupperne arbejder med Mary fondens materiale - fri for mobberi.
3. Tiltag: 1. Arbejder med temaer og aktiviteter, der styrker børnenes selvværd og sociale kompetencer.
4. Tiltag: 1. At der skabes forumer, hvor børnene har mulighed for at udtrykke sig. (Vi arbejder i mindre gr.)
5. Tiltag: 2. Ud fra behov skaber vi små grupper, hvor børnene har mulighed for, at skabe gode relationer.

6. Tiltag: 2. Aldersopdeling af børnene i nogle timer af dagen, hvor vi arbejder med "Den røde tråd"
7. Tiltag: 2. At vi støtter børnenes sociale relationer i forhold til positiv udvikling.
8. Tiltag: 3. At børnene lærer spilleregler både i den frie leg og i aktiviteter.
9. Tiltag: 3. At børnene støttes i at danne brugbare erfaringer, som de benytter i samspillet med andre.

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

Et varieret og korrekt sprog og evne til at bruge det, så det passer i forskellige situationer, øger børnenes mulighed for, at blive forstået, hørt og set i fællesskabet.

En tidlig og god stimulering, af børns ordforråd og forståelse af begreber og regler, er derfor en vigtig del af dagtilbuddet.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

1. Vi vil udvikle børnenes begreber og ordforråd samt evnen til at kommunikere.
2. Vi vil udvikle børnenes evne til at beskrive og historiefortælle.
3. Vi vil arbejde systematisk med lydlig opmærksomhed og alfabetet.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: 1. At børnene er nysgerrige i forhold til tegn, symboler, alfabet og tal.
2. Tegn: 1. At børnene udvikler et varieret og nuanceret sprog i samtale med nærværende voksne.
3. Tegn: 1. At børnene bruger sproget i den sammenhæng de befinder sig i. (Børneperspektiv)
4. Tegn: 1. At børnene bruger deres sprog og udvikler det i samværet med andre.
5. Tegn: 2. At vores børn scorer højere i sprogvurderingerne i forhold til historie fortælling.
6. Tegn: 2. At børnene kan beskrive og fortælle sammenhængende oplevelser fra deres hverdag.
7. Tegn: 3. At børnene bruger bogstaverne både verbalt og skriftligt.
8. Tegn: 3. At børnene bruger bogstavernes lyde og tegn spontant i huset.
9. Tegn: 3. At børnene selv rimer og synger dyrenes sange.
10. Tegn: 3. At børnene finder på egne lege ud fra de ting, vi har præsenteret dem for.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: 1. Vi arbejder med "Hit med lyden" i mindre gr. for at udvikle begreber, ordforråd og kommunikation.

2. Tiltag: 1. Vi opmuntrer til dialog og at lytte til hinanden.
3. Tiltag: 1. Vi vil tage udgangspunkt i børnenes interesser og koble det sammen med lydlig opmærksomhed.
4. Tiltag: 2. Der skal være materialer tilgængeligt i huset, som opfordrer til historiefortælling og dialog.
5. Tiltag: 2. Vi arbejder i mindre grupper med historiefortælling.
6. Tiltag: 3. Vi arbejder i mindre grupper dagligt, hvor vi tager udgangspunkt i det enkelte barns niveau.
7. Tiltag: 3. Forældrene opfordres til, at arbejde med lydlig opmærksomhed hjemme - Hit med lyden materialet.
8. Tiltag: 3. "Hit med lyden" materialet er visuelt repræsentere i huset og indbyder til spontan brug.

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Børn udvikler i barndommen grundlæggende motoriske og kropslige evner, der styrker deres forudsætninger for udvikling. Børnehaven skal være med til at videreudvikle disse færdigheder og øge barnets udholdenhed og bevægelighed.

En sund tilgang til krop og bevægelse vil være med til at styrke barnets trivsel, udvikling og indlæring.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

1. Vi vil give børnene et læringsmiljø, der stimulerer og styrker deres kropslige udvikling.
2. At børnene bliver udfordret og oplever glæden ved at bruge kroppen både ude og inde.
3. Vi vil skabe læringsrum, hvor børnene får forståelse og fokus på sundhed, kost, kropsforståelse og hygiejne.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: 1. At børnene og de voksne bruger de forskellige muligheder, vi har for fysisk udfoldelse.
2. Tegn: 1. At der sker en alderssvarende udvikling i barnets kropslighed.
3. Tegn: 2. At børnene efterspørger tidligere kropslige aktiviteter.
4. Tegn: 2. At børnene viser glæde ved at bruge deres krop.
5. Tegn: 3. At børnene benævner og har viden om, hvad der er sund/usund kost.
6. Tegn: 3. At børnene på eget initiativ tager ansvar for deres hygiejne.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: 1. Krop og bevægelse er en integreret del af hverdagen.
2. Tiltag: 1. Vi inddrager de øvrige læreplanstemaer i krop og bevægelse.

3. Tiltag: 2. Vi planlægger og tilrettelægger fysiske aktiviteter inde og ude.
4. Tiltag: 2. At vi udfordrer børnenes kropslighed i forhold til det enkelte barns udviklingszone.
5. Tiltag: 3. Vi visualiserer børnenes hygiejne og kost.
6. Tiltag: 3. Vi vil give børnene kropsforståelse.
7. Tiltag: 3. Kost/krop og bevægelse/hygiejne er en integreret del af hverdagen.

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med natur og naturfænomener angivet:

Naturen giver rum for oplevelser og aktiviteter på alle årstider og i alt slags vejr.

Naturen er en ideal øvebane for kropslige udfoldelser.

Temaet skal gøre børnene bekendte med og give dem forståelse for planter, dyr, årstider og vejr.

I naturen kan børnene eksperimentere og hente viden om naturfænomener. Temaet kan danne grundlag for en varig interesse, respekt og ansvarlighed for natur og miljø

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

1. Vi vil skabe læringsrum, hvor børnene gennem sanser, oplevelser og viden får kendskab til natur og naturfænomener.
2. Vi vil skabe matematisk opmærksomhed gennem natur og naturfænomener.
3. Vi vil udvikle børnenes respekt og forståelse for naturen, samt kendskab til planter og dyreriget i nærmiljøet året rundt.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: 1. At børnene kan benævne de 4 årstider.
2. Tegn: 1. At børnene bruger alle deres sanser når vi er i naturen.
3. Tegn: 1. At børnene efterspørger og benævner tidligere naturoplevelser.
4. Tegn: 2. At børnene bruger mængder, størrelser, former o.lign. i naturen.
5. Tegn: 2. At børnene bruger talforståelse og kan se mønstre i naturen.
6. Tegn: 3. At børnene udviser respekt for naturen og dyrelivet.
7. Tegn: 3. At børnene viser interesse og fortæller om dyr og planter.
8. Tegn: 3. At børnene udforsker og stiller spørgsmål i og om naturen.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: 1. At vi planlægger og tilrettelægger at bruge naturen som pædagogisk redskab.
2. Tiltag: 1. At børnene gennem sansning og kropslighed oplever naturens årstider.

3. Tiltag: 1. At børnene udvikler viden og forståelse for naturen og naturfænomener.
4. Tiltag: 2. Vi vil gennem lege skabe matematiske læringsrum, hvor børnene udforsker naturen.
5. Tiltag: 3. At vi bruger naturen i vores pædagogiske aktiviteter.
6. Tiltag: 3. At vi arbejder med planter og dyr i løbet af året.

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Kultur er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Mødet med andre udtryksformer giver børn kendskab til, at menneskers sprog, vaner og levevilkår kan være forskellige.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

1. Vi skaber læringsrum og viden for den danske kultur og dens traditioner
2. Vi skaber læringsrum så børnene i hverdagen får mulighed for at stifte bekendtskab med sang, musik, teater, litteratur, natur, matematik og kunst.
3. Vi vil give børnene mulighed for viden om andre kulturer og deres traditioner.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: 1. At børnene taler om højtider og traditioner, samt udviser forventning til det.
2. Tegn: 1. At børnene udviser engagement og begejstring for den danske kultur og dens traditioner.
3. Tegn: 1. At børnene tager initiativ til lege omkring danske traditioner og kulturelle værdier.
4. Tegn: 2. At børnene viser interesse for de forskellige udtryksformer.
5. Tegn: 2. At børnene viser glæde og oplever glæde ved at deltage i de forskellige udtryksformer.
6. Tegn: 2. At børnene spontant bruger forskellige kulturelle udtryksformer i deres hverdag.
7. Tegn: 3. Vi vil give børnene forståelse for de kulturer de møder i børnehaven.
8. Tegn: 3. Vi vil inddrage de udenlandske kulturer i hverdagen.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: 1. Vi fejre højtider og traditioner i børnehaven
2. Tiltag: 2. Kulturelle udtryksformer (fysiske ting) skal være synlige rundt i huset.
3. Tiltag: 2. Udstillinger af børnenes produkter både i huset, via børne-nettet, biblioteket osv.
4. Tiltag: 2. Udvalgte materialer skal være tilgængelige for børnene, eks. dukketeater, musikinstrumenter ol.

5. Tiltag: 3. De voksne skaber muligheder, så børnene får kendskab til kulturerne via sang, teater, traditioner ol.

Illustration 5

5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

Der udarbejdes i personalegruppen et årshjul med indlagte temaer og fokuspunkter. Ud fra disse temaer skabes der læringsmiljøer, som appellerer og giver inspiration til børnenes nysgerrighed og derved giver dem mulighed for udvikling, leg og læring gennem dagen. Vi har fokus på børnenes relationer og indretter huset og vores udeareal så der er rum, plads og mulighed til fordybelse i mindre grupper, hvilket er medvirkende til at skabe gode børnefællesskaber. Fra oktober 2016 til januar 2017 skal vi med i et projekt omkring børnemiljø/børneperspektiv.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

I Ørum Børnehus vil vi fremadrettet bruge børneinterviews som en metode til at se på børnemiljøet ud fra børnenes perspektiv, og til at inddrage børnene i arbejdet med børnemiljøet

6 AFSLUTNING

Efter udarbejdelse af den nye læreplan, skal den i spil på vores kommende personale lørdage og møder, så den kan blive implementeret del af vores hverdag.

Læreplanen skal bruges som et arbejdsredskab i planlægningen og tilrettelæggelse af den pædagogiske praksis. Læreplanen skal derudover bruges som redskab ved udarbejdelse af handleplaner, SMTTE o.lig. samt til evaluering af den pædagogiske praksis.

Yderligere oplysninger omkring Ørum Børnehus kan fås på vores hjemmeside og Børne-nette. Eller ved henvendelse på tlf. 30 30 29 56.

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder "Hjernen&Hjertet", fordi det forener den logisk-rationelle "hjerneaktivitet" det er at måle og dokumentere kvalitet, med den "hjerteaktivitet", det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, "Dialogprofiler" til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**